

80. Taide ja kulttuuri

Selvitysosa: Kulttuuripolitiikan tavoitteena on vahvistaa kansallisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä kulttuurin perustaa, parantaa luovan työn tekijöiden toimintaedellytyksiä, lisätä kansalaisten kulttuuriosallistumisen mahdollisuuksia sekä tukea kulttuurin taloutta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa näitä tavoitteita taide- ja taiteilija-, kulttuuriperintö-, kirjasto-, kulttuurivienti-, tekijänoikeuspolitiikan sekä audiovisuaalisen politiikan keinoin. Opetus- ja kulttuuriministeriön tehtävä on huolehtia erityisesti kulttuurin toimialan lainsäädännöstä, hallintorakenteesta ja -käytännöistä, rahoituksesta, strategisesta ohjauksesta ja muista yleisistä toiminnan edellytyksistä. Valtion ohella kuntien rooli kulttuuripolitiikan toteuttamisessa on merkittävä. Myös kotitaloudet ohjaavat valinnoillaan kulttuuripolitiikkaa sijoittamalla kulttuuriin ja joukkoviestintään yli kuusinkertaisesti valtion ja kuntien yhteenlaskettuun kulttuuritukeen verrattuna.

Kulttuuripolitiikan keinoin edistetään myös eri hallinnonaloja läpäisevien kehittämistehtävien, kuten kestävän kehityksen, perus- ja ihmisoikeuksien, maahanmuuttajien kaksisuuntaisen kotoutumisen, arkkitehtuuri- ja muotoilupolitiikan, luovuus-, elinkeino- ja innovaatiopolitiikan, alueiden kehittämispolitiikan, lapsi- ja nuorisopolitiikan sekä terveys- ja hyvinvointipolitiikan toimeenpanoa. Samalla huolehditaan kaikkien väestöryhmien kulttuuristen oikeuksien toteutumisesta.

Taiteen ja kulttuurin perustan vahvistamisen haasteita ovat taidehallinnon rakenteelliset uudistukset, taiteen ja kulttuurin rahoituksen turvaaminen ja rahoitusjärjestelmien kehittäminen. Taidelaitosten toiminnan kehittämiseksi lisätään teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionosuusjärjestelmän kannustavuutta. Huolehditaan monikulttuurisen yhteiskunnan aiheuttamista kehittämistarpeista taiteen ja kulttuurin toimialoilla sekä turvallisen mediaympäristön kehittämisestä. Kulttuuripolitiikan tietoperustaa vahvistetaan.

Luovan työn tekijöiden toimintaedellytysten vahvistamiseksi kiinnitetään huomiota taiteilijoiden työskentelyedellytyksiin ja toimeentuloedellytysten monipuolistamiseen, esittävän taiteen vapaiden ammattilaisryhmien asemaan sekä taiteen laatukehityksen edistämiseen.

Kansalaisten kulttuuriosallistumisen tavoitealueella haasteena on vahvistaa eri väestöryhmien osallisuutta kulttuuriin, turvata kirjasto-, kulttuuri- ja tietopalvelujen tasavertainen saatavuus ja saavutettavuus maan eri osissa sekä kulttuuriperintöaineistojen digitaalinen saatavuus ja säilyttäminen. Kulttuuripalvelujen tuottamiseen ja osallistumisen lisäämiseen tarvitaan uusia malleja ja tapoja. Tekijänoikeusratkaisuilla tuetaan opetusta ja tutkimusta sekä kirjastojen, arkistojen ja museoiden toimintaa.

Kulttuurin ja luovan talouden haasteita ovat taiteen ja kulttuurin sekä audiovisuaalisen alan kotimarkkinoiden ja kulttuuriviennin vahvistaminen, kulttuurin ja matkailun toimialojen yhteistyön lisääminen, kulttuurin kansainvälisten suurtapahtumien tukijärjestelyt sekä audiovisuaalisen ja muiden kulttuuri- ja taidealojen tuote- ja palvelukehitysrahoituksen ja yrittäjyyden edellytysten, kuten osaamisen, tuote- ja palvelukehityksen parantaminen sekä tekijänoikeusjärjestelmän kehittäminen.

Kulttuuripolitiikan tavoitteet ja keskeisimmät toimenpiteet vuonna 2014 ovat:

Kulttuuripolitiikan tavoitteet

Keskeisimmät toimenpiteet

Kulttuurin perustan vahvistaminen:

Tuetaan Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan vakiintumista ja tehostumista.

Edistetään medialukutaitoa, media- ja elokuvakasvatusta ja yleisten kirjastojen mediakasvatustyötä. Tuetaan Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toiminnan käynnistämistä. Edistetään toimia audiovisuaalisen alan tilastoinnin ja tiedonkeruun parantamiseksi.

Parannetaan digitaalisten kulttuuriperintö- ja kirjastoaineistojen saatavuutta ja pitkäaikaissäilytystä osana kansallista digitaalista kirjastoa. Toteutetaan Kirjastopolitiikka 2015 -ohjelmaa ja edistetään yleisten kirjastojen laatusuosituksen käyttöönottoa. Valmistellaan kirjastolainsäädännön ajantasaistamista.

Tuetaan itsenäisenä julkisoikeudellisenä säätinä toimivan Kansalliskallian toiminnan käynnistämistä. Tuetaan taiteen ja kulttuurin aluetoimijoita sekä viranomais- ja muiden toimijoiden yhteistyötä.

Vahvistetaan kulttuurin ja luovan talouden asemaa pohjoismaisessa ja Venäjä-yhteistyössä sekä kehitetään pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuutta.

Vahvistetaan taiteilijoiden, kulttuurialan toimijoiden ja teosten kansainvälistä liikkuvuutta sekä edistetään toimijoiden kansainvälistä verkostoitumista. Valmistellaan maailmanperintöstrategia ja käynnistetään sen toimeenpano. Hyödynnetään kulttuuripoliittista sektoritutkimusta.

Luovan työn tekijöiden toimintaedellytysten parantaminen:

Selvitetään taiteilijoiden työskentely- ja toimeentuloedellytyksien sekä eläketurvan parantamista.

Kehitetään taiteen ja kulttuurin tukirakenteita ottaen huomioon vapaan ammattilaiskentän tarpeet. Edistetään julkisen rakentamisen ns. prosentti taiteeseen -periaatetta.

Audiovisuaalisen kulttuurin julkista tukijärjestelmää vahvistetaan. Jatketaan DigiDemo-tukiohjelmaa.

Kulttuuripolitiikan tavoitteet

Kaikkien väestö- ja kansalaisryhmien kulttuuri-osallistumisen edellytysten lisääminen:

Kulttuurin ja luovan talouden edistäminen:

Keskeisimmät toimenpiteet

Lisätään museoiden, orkestereiden ja teattereiden valtionosuusjärjestelmän kannustavuutta. Uudistetaan valtakunnallisten erikoismuseoiden ohjauksen ja rahoitusjärjestelmää. Tuetaan kulttuuritilojen työllisyyttä lisääviä peruskorjaushankkeita ja muusta käytöstä vapautuvan rakennuskannan muuntamista kulttuurikäyttöön. Tuetaan kuntien kulttuuritoiminnan palvelurakenteen uudistamista ja käyttäjien osallistumismahdollisuuksien parantamista. Parannetaan kulttuuripalveluiden tasa-arvoista saatavuutta, saavutettavuutta ja moninaisuutta ottaen huomioon eri ikä- ja väestöryhmien tarpeet. Kehitetään kirjasto- ja tietopalveluja väestön kunnallisina perus- ja lähipalveluina. Tuetaan toimintaa terveyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi taiteen ja kulttuurin keinoin. Käynnistetään elokuvateattereiden digitalisointihankkeen jatkotoimet. Edistetään aineettoman kulttuuriperinnön säilymistä. Tuetaan kulttuuriyrittäjyyttä ja luovien alojen työpaikkojen syntymistä sekä vahvistetaan luovien alojen elinkeinotoiminnan ja kulttuurin matkailullisen tuoteistamisen mahdollisuuksia. Luova talous työssä -hankkeessa kehitetään taide- ja kulttuurilähtöisiä toimintamalleja ja palvelutuotteita. Toimeenpannaan valtioneuvoston luovan talouden poikkihallinnollisen periaatepäätöksen edistämistoimenpiteitä luovan osaamisen talouskasvun vahvistamiseksi ja perustetaan poikkihallinnollinen luovan talouden koordinaatioryhmä. Kulttuurivientiä ja luovien alojen markkinointiosaamista edistetään. Selkeytetään tekijänoikeuslakia ja toimeenpannaan teollis- ja tekijänoikeuksien strategiaa (IPR-strategia). Edistetään laillista online-tarjontaa ja vähennetään laitonta verkkojakelua. Ajanmukaistetaan laki elokuvataiteen edistämisestä. Valmistellaan elokuva- ja muiden av-tuotantojen rahoituspohjan laajentamiseen tähtäviä toimia.

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) taiteilijaprofessoreiden viroista aiheutuviin palkausmenoihin
- 2) enintään 10 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

Selvitysosa: Taiteen edistämiskeskus kehittää suomalaisen taiteen laatua, monimuotoisuutta, kansainvälistä tasoa ja uudistumista sekä lisää taiteen ja kulttuurin saatavuutta ja saavutettavuutta. Taiteen edistämiskeskuksen työ edistää hyvinvointia, kulttuuria ja sen moninaisuutta. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa taiteen ja kulttuurin asemaa ja arvostusta yhteiskuntaa uudistavana monimuotoisena voimavarana ja merkitysten luojana.

Tavoitteen saavuttamiseksi Taiteen edistämiskeskus edistää taidetta ja kulttuuria kansallisesti ja kansainvälisesti toteuttamalla kehittämishankkeita, nimittämällä läänintaiteilijoita, myöntämällä rahoitusta ja tukea yhteisöille. Taiteen edistämiskeskus edistää myös taiteilijoiden kansallisia ja kansainvälisiä työskentelyedellytyksiä tukemalla taiteilijoiden verkottumista, residenssitoimintaa ja toteuttamalla kehittämishankkeita. Virasto osallistuu myös taiteilijoiden toimeentulomahdollisuuksien edistämiseen toimimalla asiantuntijana. Virasto vastaa yhteydessään olevien itsenäistä päätöksentekovaltaa käyttävien luottamuselinten kuten valtion taidetoimikuntien, alueellisten taidetoimikuntien ja erillislautakuntien sekä taideneuvoston hallinnosta ja niille kuuluvien asioiden valmistelusta, päätösten esittelystä ja toimeenpanosta.

Henkilöstön hyvinvointia ja organisaation osaamista edistetään henkilöstösuunnittelulla ja koulutuksella sekä työhyvinvointihankkeita toteuttamalla.

Taidetoimikuntien tehtävänä on myöntää apurahoja, toimia oman toimialansa asiantuntijana ja osallistua viraston strategioiden laadintaan. Rahoitus on määräaikaista ja perustuu taiteellisen laadun vertaisarvointiin ja laajaan taidepoliittiseen asiantuntemukseen. Apurahapolitiikassa otetaan huomioon hakijakunnan sukupuoli-, ikä-, kieli- ja alueellinen jakauma sekä erityisesti nuorten taiteilijoiden asema apurahan hakijoina ja saajina.

Taideneuvoston tehtävänä on päättää valtion taidetoimikuntien määrästä, niiden tarkemmista nimistä ja toimialoista. Taideneuvosto myös nimeää jäsenet valtion taidetoimikuntiin ja alueellisiin taidetoimikuntiin ja esittää taiteen akateemikon arvonimeä. Taideneuvosto voi tukea kokeilu- ja kehittämishankkeita.

Kulttuuripoliittisista syistä hintatuella katetaan noin 33 % maksullisen toiminnan erillismenoista.

Tuloksellisuuden tunnusluvut

	2013 tavoite	2014 tavoite
Tuotokset ja laadunhallinta		
<i>Taiteen edistämiskeskus ja alueyksiköt</i>		
Yhteisöjen valtionavustushakemukset	2 300	2 400
— myönteiset päätökset	990	1 000
Lausunnot valtionavustushakemuksista	850	800
Hankkeet	80	70
Kansainväliset residenssit	5	5
Julkaisut ja vaikuttavuuden arvioinnit	4	0
Lausunnot, kannanotot ja aloitteet	50	50
<i>Valtion taidetoimikunnat ja erillislautakunnat</i>		
Apurahahakemukset	8 200	8 200
— myönteiset päätökset	1 700	1 600
Lausunnot valtionavustushakemuksista	1 015	1 100
<i>Alueelliset taidetoimikunnat</i>		
Apurahahakemukset	2 800	2 900
— myönteiset päätökset	600	600
Lausunnot valtionavustushakemuksista	625	650
Toiminnallinen tehokkuus		
Apuraha-/avustushakemuksen käsittelyaika (keskimäärin viikkoa)	20	18
Henkisten voimavarojen hallinta		
Henkilötyövuodet	59	56

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2012 toteutuma	2013 varsinainen talousarvio	2014 esitys
Bruttomenot	5 365	4 939	4 520
Bruttotulot	353	20	20
Nettomenot	5 012	4 919	4 500

Siirtyvät erät

	2012	2013	2014
	toteutuma	varsinainen talousarvio	esitys
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	419		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	300		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallinnonalan rakenneuudistus	-300
Taiteilijaprofessorin virkojen muuttaminen valtion taiteilija-apurahoiksi	-113
Palkkausten tarkistukset	15
Raamisopimuksen mukaisten koulutusrahojen keskittäminen	-11
Yhteishankintojen lisääminen (HO)	-10
Yhteensä	-419
2014 talousarvio	4 500 000
2013 talousarvio	4 919 000
2012 tilinpäätös	4 893 000

(02.) Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen Valtion taidemuseon säätiöittämisestä.

Momentti ja sen määräraha ehdotetaan poistettavaksi talousarviosta.

Taidemuseon toimintaa jatkavaa säätiötä on tarkoitus avustaa ja pääomittaa momenttien 29.80.52, 29.80.53 ja 29.80.59 määrärahasta.

2013 talousarvio	19 469 000
2012 tilinpäätös	19 441 987

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 712 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) perusparannushankkeiden rahoittamiseen

2) kalusto- ja laitehankintoihin.

Selvitysosa: Suomenlinnan hoitokunta vastaa Unescon maailmanperintöluetteloon otetun ja kansallisesti merkittävän Suomenlinnan rakennuskulttuurimistomerkin restauroinnista, ylläpidosta ja käyttämisestä sekä kohteen perusinformaation tuottamisesta ja jakamisesta yleisölle.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteena on vahvistaa Suomenlinnan maailmanperintökohteen esimerkillistä hoitoa, ylläpitoa ja esittelyä siten, että linnoitusalue säilyy elinvoimaisena ja vetovoimaisena.

Vuonna 2014 toteutetaan Suomenlinnan kunnostusohjelmaa ja Lonnan saaren asteittaista käyttöönottoa, korjataan kosteusvaurioituneet asunnot ja muut toimitilat, parannetaan kävijäpalveluita ja kehitetään Suomenlinnan opaskeskusta yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Sesongin ulkopuolisen matkailijamäärän tavoitteeksi asetetaan 183 000 matkailijaa. Suomenlinnan avovankilan rakennusten valmiiksi saattaminen toteutetaan erillisrahoituksella yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa hyödyntäen avovankilan työvoimaa. Kunnostus- ja perusparannustöissä käytetään myös ulkopuolisia urakoitsijoita.

Maailmanperintökohteen tunnetuksi tekemisessä noudatetaan Unescon edellyttämän hallinta- ja hoitosuunnitelman mukaisia toimia ja osallistutaan hallitusohjelman mukaiseen maailmanperintöstrategian toteuttamiseen. Yhteisön elinvoimaisuuden säilyttämiseksi tavoitteena on tukea monipuolista asukasrakennetta ja säilyttää alueella riittävät palvelut. Toiminnan taloudellisuuden tavoitteena on vuokratuottojen kahden prosentin kasvu vuonna 2014. Tarkoitus on, että perittävät vuokrat tulevat osaltaan kattamaan kiinteistöjen ylläpidon ja kiinteistö kustannusten nousun aiheuttamat kustannukset. Laadullisena tavoitteena ovat suunnittelun ja rakentamisen taso, asukastyytyväisyys, linnoitukselle soveltuvat kulttuuri-ohjelmat sekä Suomenlinnan saavutettavuushankkeen saattaminen valmiiksi.

Tuloksellisuuden tunnusluvut	2011 toteutuma	2012 toteutuma	2014 arvio
Tuotokset ja laadunhallinta			
Matkailijamäärät sesongin ulkopuolisina kuukausina (loka—huhtikuu)	183 800	180 000	183 000
Toiminnallinen tehokkuus			
Hoitokunnan kokous- ja juhlatilojen käyttöaste, %	28	26	28
Linnoitusmuureista parhaassa kuntoluokassa koko linnoitusmuurimäärästä (52 800 m ²), %	47	50	49
Vuokratuotot, kasvu %	1,53	4,4	2
Henkisten voimavarojen hallinta			
Henkilötyövuodet	88	90,4	91

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2012 toteutuma	2013 varsinainen talousarvio	2014 esitys
Bruttomenot	8 260	7 582	8 177
Bruttotulot	5 189	4 938	5 465
Nettomenot	3 071	2 644	2 712
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	498		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	332		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kosteusvaurioituneiden asuntojen ja muiden toimitilojen korjaaminen	200
Tuottavuustoimet	-135
Palkkausten tarkistukset	10
Raamisopimuksen mukaisten koulutusrahojen keskittäminen	-7
Yhteensä	68

2014 talousarvio	2 712 000
2013 I lisätalousarvio	200 000
2013 talousarvio	2 644 000
2012 tilinpäätös	2 905 000

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 19 473 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kalusto- ja laitehankintoihin.

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Kansallismuseon toimintamenot	7 055 000
Museoviraston muut toimintamenot	12 418 000
Yhteensä	19 473 000

Museovirasto vastaa kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvistä viranomaistehtävistä kansallisella tasolla. Se johtaa ja kehittää maan yleistä museotointa, suojelee ja hoitaa kulttuuriperintöä ja kulttuuriympäristöä sekä tuottaa ja välittää alaa koskevaa tutkimustietoa. Museoalaa kehitetään valtakunnallisesti yhteistyössä museoalan kanssa. Museovirasto osallistuu aktiivisesti alan kansainväliseen viranomais-, sidosryhmä- ja hankeyhteistyöhön.

Museoviraston kiinteistövarallisuus siirtyy 1.1.2014 alkaen Seurasaaren ulkomuseota lukuun ottamatta Senaatti-kiinteistöille ja Metsähallitukselle. Uudistuksesta aiheutuu suuria rakenteellisia muutoksia viraston tehtäviin

ja kustannusrakenteeseen. Kiinteistömenojen osuus viraston toimintamenoista on noin 54 %. Kulttuuri- ja nähtävyysskohteiden tilakustannukset on budjetoitu momentille 29.80.20.

Viraston toimintoja sopeutetaan väheneviin resursseihin painottaen keskeisten strategisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnassa korostetaan asiakaslähtöisyyttä, palvelukykyä sekä fyysistä, tiedollista ja kulttuurista saavutettavuutta. Kulttuuriperintökasvatuksella vahvistetaan kansalaisten osallisuutta kulttuuriperintöön. Kulttuuriperinnön digitaalista saatavuutta parannetaan ja arkisto-, kirjasto- ja kokoelmapalveluita kehitetään edelleen. Tutkimusyhteistyötä kehitetään yliopistojen, korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa.

Kulttuuriympäristöä vaalitaan kiinteiden muinaisjäännösten, rakennetun ympäristön ja kulttuurimaiseman suojelun keinoin sekä panostamalla linnojen, museokiinteistöjen ja muinaisjäännösten restauroinnin ohjaukseen, hoitoon ja esittelyyn sekä vedenalaiseen arkeologiaan. Virasto osallistuu kulttuuriympäristöstrategian toimeenpanoon. Toiminnassa keskitytään ohjelmallisen suojelupolitiikan, ohjausmenetelmien, opas- ja ohjeaineistojen sekä kulttuuriympäristön tilan seurannan kehittämiseen. Virasto vastaa pieniin yksityisiin rakennushankkeisiin liittyvien arkeologisten kenttätöiden toteuttamisesta. Yleisiin ja suurehkoihin hankkeisiin liittyviä kenttätöitä tehdään tilaustutkimuksina kilpaillen alan muiden toimijoiden kanssa.

Kansallismuseo edistää suomalaisten aineellisen kulttuuriperinnön säilymistä, välittää siihen liittyvää tietoa ja vahvistaa sen merkitystä yhteiskunnassa. Kansallismuseo kartuttaa kokoelmiaan yhteistyössä valtakunnallisten erikoismuseoiden ja maakuntamuseoiden kanssa. Näyttely- ja muu yleisötoiminta sekä tietoverkoissa olevat koelmatiedot ja opetusaineistot lisäävät kulttuurihistoriallisesti merkittävän esineistön tuntemusta ja kiinnostusta kansalliseen kulttuuriperintöömme. Painopisteenä on varsinkin lähimenneisyyden ja nykyajan aineellisen kulttuuriperinnön ja siihen liittyvä tiedon tallentaminen. Kansallinen kokoelmatyö vakiinnutetaan osaksi Kansallismuseon toimintaa.

Kansallismuseon palvelukykyä ja vaikuttavuutta parannetaan uudistamalla rakenteita ja toimintamalleja, näyttelytoimintaa ja kokoelmaohjelmaa. Kulttuurien museo siirtyy vuoden 2014 alussa Kansallismuseon yhteyteen. Kansallismuseoon kuuluvien museoiden toimintaa ja avoinnapitoa tarkastellaan osana Museoviraston toimintojen sopeuttamistoimenpiteitä. Toiminnan tuottavuutta parannetaan kehittämällä museokauppatoimintaa ja tehostamalla tilavuokrausta ja yhteistyötä ravintolapalveluiden kanssa.

Henkilöstön hyvinvointia sekä organisaation osaamista ja tuottavuutta edistetään henkilöstösuunnittelulla ja koulutuksella, ottamalla käyttöön sähköisiä toiminnan tuen järjestelmiä, kehittämällä palkkausjärjestelmää sekä toteuttamalla työhyvinvointihankkeita.

	2011 toteutuma	2012 toteutuma	2014 tavoite
Tuloksellisuuden tunnusluvut			
Tuotokset ja laadunhallinta			
Käynnit Museoviraston verkkosivuilla	3 546 608	3 935 638	5 000 000
Lausuntojen käsittelyaika, pv	36	35	40
Museoiden kävijämäärä			
— kokonaiskävijämäärä	414 790	328 974	320 000
— maksavien kävijöiden osuus, %	40	52	55
— alle 18-vuotiaiden osuus kävijöistä, %	19	17,5	22
Linnojen kävijämäärä			
— kokonaiskävijämäärä	162 792	143 444	190 000
— maksavien kävijöiden osuus, %	88	94	81
Tutkimus- ja näyttelyjulkaisut, kpl	4	9	3
Esinetietojen digitointiaste, %	40	45	46
Toiminnallinen tehokkuus			
Museo- ja linnassakäynnin keskihinta, euroa	2,4	2,8	2,8
Museo- ja linnassakäynnin keskitulo, euroa	2,2	3,1	2,8
Henkisten voimavarojen hallinta			
Henkilötyövuodet (htv)	361	293	320

Toiminnan tulot ja menot (1 000 euroa)

	2012 toteutuma	2013 varsinainen talousarvio	2014 esitys
Bruttomenot	24 245	25 928	22 773
Bruttotulot	4 919	3 200	3 300
Nettomenot	19 326	22 728	19 473
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	938		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	3 071		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

+7 htv ja määräaikaisen työvoiman kustannukset (siirto momentilta 29.80.75)	420
Energia- ja ostopalvelut	105
Hankintamenoasäästö	-43
Indeksitarkistukset	150
Journalistinen kuva-arkisto	500
Kansallismuseon vuokra (siirto momentille 29.80.20)	-3 300
Kertamenon poisto	-150
Muiden menojen siirto momentille 29.80.20	-920
Orimattilan keskusvaraston vuokra	930
Tuottavuustoimet	-90
Palkkausten tarkistukset	63
Raamisopimuksen mukaisten koulutusrahojen keskittäminen	-45
Tasomuutos	-875
Yhteensä	-3 255

2014 talousarvio	19 473 000
2013 I lisätalousarvio	320 000
2013 talousarvio	22 728 000
2012 tilinpäätös	21 459 000

05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot
(siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kalusto- ja laitehankintoihin
- 2) enintään 4 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen.

Selvitysosa: Näkövammaisten kirjasto Celia on asiantuntija saavutettavien kirjastopalveluiden tarjoajana ja saavutettavien aineistojen tuottajana (äänikirjat, yhdistelmäkirjat, pistekirjat, e-kirjat, koskettelukirjat, kohokuvat). Sen toiminnan tavoitteena on näkövammaisten ja muiden lukemisesteisten henkilöiden tasa-arvo kirjallisuuden ja tiedon saannissa. Toiminnan kohderyhmä on 2—5 % väestöstä.

Oppikirjapalvelujen tulosalueella kirjasto tuottaa lähes kokonaan näkövammaisten ja muiden lukemisesteisten koululaisten ja toisen asteen opiskelijoiden tarvitsemat oppikirjat sekä tutkintoa suorittavien korkea-asteen opiskelijoiden tutkintovaatimuksissa olevat kirjat, yhteensä noin 600 uutta oppikirjanimikettä. Oppikirjoja myydään maksuperustepäätöksen mukaisesti kaikkien lukemisesteisten käyttöön 9 000 kappaletta.

Kauno- ja tietokirjallisuuspalvelujen tulosalueella kirjasto tuottaa uusia kauno- ja tietokirjoja määrän, joka vastaa noin 25 % Suomessa vuosittain julkaistavasta yleisestä kirjallisuudesta. Kirjasto välittää kirjallisuutta asiakkaiden käyttöön postitse ja tietoverkon kautta noin miljoona kertaa. Postitse välitettävien kirjojen lainausta vähennetään ja verkkolainausta lisätään.

Keskeisenä tavoitteena vuonna 2014 on jatkaa eKirjaston rakentamista ja laajentaa verkkolainausta sekä vahvistaa asiakkuuksien hallintaa. Palvelun vaikuttavuutta lisätään tarjoamalla Näkövammaisten kirjaston digitaalinen kokoelma ja verkkopalvelut muiden palvelukanavien, kuten kirjastojen, käyttöön. Tuotantoyhteistyötä kustantajien kanssa jatketaan. Kansainvälisen EPUB-formaatin käyttöä edistetään saavutettavassa muodossa olevan kirjallisuuden lisäämiseksi Suomessa.

Tuloksellisuuden tunnusluvut	2011 toteutuma	2012 toteutuma	2014 arvio
Vaikuttavuus, tuotokset ja laadunhallinta			
— kirjatutanto/nimikettä	2 102	2 419	1 900
— lainojen määrä, kauno- ja tietokirjat	985 072	1 023 907	1 070 000
— oppikirjatoimitukset/kpl	11 369	12 273	13 500
— asiakkaiden määrä	15 759	17 621	19 000
— asiakastyytyväisyys (arvosana 1—5)	4,31	4,43	4,1
Toiminnallinen tehokkuus			
— kirjallainan keskihinta/euroa	4,35	5,23	5,0
— oppikirjatoimituksen keskihinta/euroa	153	149	165
Henkisten voimavarojen hallinta			
— Henkilötyövuodet	51	58	50

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2012 toteutuma	2013 varsinainen talousarvio	2014 esitys
Bruttomenot	7 175	6 550	5 965
Bruttotulot	211	165	165
Nettomenot	6 964	6 385	5 800
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	2 080		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	1 579		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallinnonalan rakenteen uudistaminen	-500
Käyttökorvausten tason muutos	-30
Tuottavuustoimet	-45
Palkkausten tarkistukset	10
Raamisopimuksen mukaisten koulutusrahojen keskittäminen	-8
Tasomuutos	-12
Yhteensä	-585

2014 talousarvio	5 800 000
2013 talousarvio	6 385 000
2012 tilinpäätös	6 464 000

06. (29.80.06 ja 07) Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 335 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kalusto- ja laitehankintoihin
- 2) enintään 170 000 euroa esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen.

Selvitysosa: Kansallinen audiovisuaalinen arkisto (KAVA) ja Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus (ME-KU) yhdistyvät vuoden 2014 alusta Kansalliseksi audiovisuaaliseksi instituutiksi (KAVI). KAVIn tehtävänä on elokuva-, televisio- ja radiohistorian tallettaminen, säilyttäminen, esittäminen ja audiovisuaalisen kulttuuriperinnön edistäminen sekä lasten kehityksen ja hyvinvoinnin turvaaminen mediaympäristössä valvomalla kuvaohjelmamarkkinoita ja edistämällä mediakasvatusta.

Vuonna 2014 viimeistellään virastojen yhdistymisestä aiheutuvat talous- ja henkilöstöhallinnon yhteen liittäminen sekä tietojärjestelmien muutokset, käynnistetään

neuvottelukuntatyöskentely, tiedotetaan yhdistymisestä yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille sekä luodaan instituutin www-sivut.

Jatketaan arkiston ja kokoelmien digitointia ja osallistetaan Kansallisen digitaalisen kirjaston suunnitteluun ja toteutukseen sekä alan kansainväliseen yhteistyöhön.

Hankitaan kokoelmiin lakisääteisen talletusvelvollisuuden alaisen filmi- ja videotuotannon esityskopiot ja oheismateriaalit vuodelta 2011 sekä originaalimateriaali vuonna 2009 tarkastetuista elokuvista. Vapaaehtoisina talletuksina otetaan vastaan ulkomaisia elokuvakopioita. Kartutetaan video- ja dvd-kokoelmaa n. 3 500 uudella tallenteella.

Tallennetaan radion ja television ohjelmavirtaa opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Aineistoa kertyy noin 55 teratavua. Otetaan vastaan kotimaisten radio- ja tv-ohjelmien alkuperäislaatuista tallenteita lakisääteisinä talletuksina. Valmistellaan Yleisradion digitoitujen radio- ja tv-aineistojen käyttöön-ottoa RTVA:n yleisöpalvelun kautta. Ohjelmatiedot tuodaan saataville internetiin.

Edistetään elokuvakulttuuria säännöllisellä esitystoiminnalla kymmenellä eri paikkakunnalla sekä elokuva-

kasvatushankkeilla. Lapsille ja nuorille suunnattua elokuvakasvatussivustoa kehitetään. Tuetaan ja harjoitetaan elokuvatuotkimusta ja julkaistaan filmografista tietoa internetissä. Kartutetaan museoesinekokoelmaa lahjoituksilla ja ostoilla.

Edistetään mediakasvatusta, medialukutaitoa ja lapsille turvallista mediaympäristöä yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Vuonna 2014 mediakasvatuksen tavoitteena on pohjoismaisen yhteistyön edelleen tiivistäminen ja kansainvälisen tunnettuuden lisääminen. Kehitetään edelleen kuvaohjelmaluokittelijakoulutusta, kuvaohjelmien ikärajaluokittelujärjestelmää ja luokitteluun liittyviä tietojärjestelmiä. Tehostetaan kuvaohjelmien valvonnan systematisointia ja niiden tarjoamisen valvontaa. Kehitetään kuvaohjelmaluokittelun vaikuttavuuden mittamista.

KAVI toimii Suomen Safer Internet -keskuksena, jonka tavoitteena on turvallisempi internet-ympäristö ja mediataitojen kehittäminen. Kehitetään lasten ja nuorten osallisuuden huomioon ottavia toimintamenetelmiä. Järjestetään kansallinen mediakasvatusfoorumi, koordinoidaan Mediataitoviikkoa ja kansallista Pelipäivää sekä kehitetään Ikäraja- ja Mediataitokoulu-sivustoja.

Tuloksellisuuden tunnusluvut	2011 toteutuma	2012 toteutuma	2014 arvio
Tuotokset ja laadunhallinta			
— Kokoelmien hoito/arkistoidut elokuvat, lkm	151 612	156 133	167 000
— Kirjasto-, tieto-, laina- ja asiakaspalvelut, lkm	35 260	35 260	36 000
— Maksulliset palvelut/esitystoiminta, katsojamäärät	50 506	49 635	55 000
— Maksullinen arkistopalvelu/kuva- ja filmipalvelu	2 912	3 395	4 000
— Digitaalisesti talletettu ohjelmavirta, teratavua (RTVA)	146	203	340
— Mediakasvatusjulkaisut, lkm	-	-	10
— Mediakasvatuksen tiedotuskampanjat, lkm	-	5	10
— Käynnit mediakasvatuksen verkkosivuilla, lkm/milj.	-	1,3	1,5
— Kuvaohjelmaluetteloon ilmoitetut ohjelmat, lkm	-	15 414	21 000
— Kuvaohjelmien tarjoamisen valvontapahtumat, lkm	-	0	500
Toiminnallinen tehokkuus			
— Kokoelma- ja arkistyo yht., euroa/elok. lkm	27,76	21,50	19,64
— Kirjasto, euroa/kirjastopalvelu	8,75	9,02	8,69
— Maksullinen palvelu: esitystoiminnan subventio	217 208	273 112	213 200
— Radio- ja tv-arkisto yht. euroa/talletettu ohjelmavirta teratavua	9 986	7 846	5 882
— Kuvaohjelmia koskevan yleisöpalautteen käsittely, euroa/palaute	-	-	45
— Kuvaohjelmien luokittelun kustannukset, euroa/ohjelma	-	-	90
— Luokittelijoiden valvonnan kustannukset, euroa/ohjelma	-	-	100
Henkisten voimavarojen hallinta			
— Henkilötyövuodet	86,5	87,5	87

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2012 toteutuma	2013 varsinainen talousarvio	2014 esitys
Bruttomenot	8 736	8 465	8 125
Bruttotulot	981	854	790
Nettomenot	7 755	7 611	7 335
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 340		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	1 249		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallinnonalan rakenteen uudistaminen	-200
Hankintatoimen menosäästön muutos	-15
Kertameno poisto	-100
Tuottavuustoimet	-45
Virastojen yhdistämisestä aiheutuvat menot	80
Palkkausten tarkistukset	15
Raamisopimuksen mukaisten koulutusrahojen keskittäminen	-11
Yhteensä	-276

Momentin nimike on muutettu.

2014 talousarvio	7 335 000
2013 talousarvio	7 611 000
2012 tilinpäätös	7 664 000

16. Ylimääräiset taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 19 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) aiemmin myönnettyjen ylimääräisten taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeiden sekä taiteilijaeläkkeisiin liittyvien perhe-eläkkeiden maksamiseen sekä

2) enintään 1 015 000 euroa uusiin taiteilijaeläkkeisiin sekä taiteilijaeläkkeisiin liittyviin perhe-eläkkeisiin siten, että enintään saadaan myöntää täyttä eläkettä vastaavina 51 ylimääräistä taiteilijaeläkettä.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Määräraha on laskettu vuoden 2014 arvioidussa TyEL-indeksitasossa (2526).

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Arviomuutos	133
Työeläkeindeksi (2,06 %)	375
Yhteensä	508
2014 talousarvio	19 650 000
2013 talousarvio	19 142 000
2012 tilinpäätös	17 480 772

20. Museoviraston kulttuuri- ja nähtävyyshoiteiden tilakustannukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 16 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Museoviraston käytössä olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kulttuuri- ja nähtävyyshoiteiden tilakustannuksiin Senaatti-kiinteistöille.

Selvitysosa: Museoviraston kiinteistöt ehdotetaan siirrettäviksi vuoden 2014 alusta lukien Metsähallitukselle ja Senaatti-kiinteistöille. Museovirasto maksaa vuokraa Senaatti-kiinteistöille siirtävistä kohteista.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kansallismuseon vuokra (siirto momentilta 29.80.04)	3 300
Kulttuuri- ja nähtävyyshoiteiden tilakustannukset	11 400
Siirto momentilta 29.80.04	920
Siirto momentilta 29.80.75	680
Yhteensä	16 300

2014 talousarvio 16 300 000

30. Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan
(kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 713 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kirjastolain (904/1998) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten kirjastojen valtionavustusten maksamiseen

2) yleisille kirjastoille tuotettujen tietokanta- ja aineistopalvelujen ostoon ja yleisten kirjastojen erityistehtävien valtionavustusten maksamiseen sekä kirjastojen sisältötuotantoon liittyvien valtionavustusten maksamiseen

3) viittomakielisen kirjaston perustamiseen ja toimintaan liittyvien valtionavustusten maksamiseen.

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Avustukset keskus- ja maakuntakirjastoille	3 183 000
Kirjastojen sisältötuotantoon	336 000
Yleisten kirjastojen tietokanta ja -aineistopalvelujen tuottaminen ja avustukset muihin erityistehtäviin	944 000

Avustukset viittomakielisen kirjaston perustamiseen ja toimintaan 250 000

Yhteensä 4 713 000

Yleisten kirjastojen tavoitteena on tarjota väestölle yhtäläiset mahdollisuudet sivistyksen, tietojen ja taitojen kansalaisvalmiuksien hankkimiseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjaston tehtävänä on myös tarjota mahdollisuus virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen käyttöön ja opastaa käytössä.

Valtionavustuksilla tuetaan kirjasto- ja tietopalvelujen alueellisesti tasavertaista tuottamista ja kehittämistä. Tavoitteena on turvata palveluverkon toimivuus, kirjasto- ja tietopalvelujen laatu sekä koko väestön kattava tiedon ja kulttuurin saatavuus ja saavutettavuus.

Kirjastotoimen vaikuttavuutta arvioidaan kirjastojen käytön, aineistohankintojen, henkilöstövoimavarojen ja saatavuuden indikaattoreilla.

Eräitä kirjastotoimen tunnuslukuja	2011 toteutuma	2012 toteutuma	2014 arvio
Kirjahankinta, kpl/1 000 asukasta	347	309	320
Muu aineistohankinta, kpl/1 000 asukasta	65	58	60
Henkilötyövuodet, htv/1 000 asukasta	0,8	0,8	0,8
Aukiolotunnit, 1 000 tuntia	1 399	1 380	1 390
Fyysiset käynnit, kpl/asukas	9,9	9,9	10
Verkkokäynnit, kpl/asukas	10,6	10,6	10,6
Lainaukset, kpl/asukas	18,2	17,7	18
Toimintakustannukset, euroa/asukas	58	59	60

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Viittomakielisen kirjaston toimintaan liittyvien avustusten maksamiseen	100
Tasomuutos	100
Yhteensä	200

2014 talousarvio	4 713 000
2013 talousarvio	4 513 000
2012 tilinpäätös	4 613 000

31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestrojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 420 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten teatte-

reiden ja orkestereiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on teattereilla enintään 2 469 ja orkestereilla enintään 1 033.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioon liittyvän esityksen laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamisesta siten, että teattereiden ja orkestereiden valtionosuusindeksin korotus jätetään tekemättä vuonna 2014, ja että vuonna 2012 voimaan tulleella lailla (1511/2011) teattereille ja orkestereille kohdistetut säästöt muutetaan vuoden 2015 jälkeen pysyviksi.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä keskimääräinen arvonlisäveroton yksikköhinta on teattereilla 56 182 euroa ja orkestereilla 55 693 euroa henkilötyövuotta kohden.

Lakisäätöisiin valtionosuuksiin ja -avustuksiin on lisäksi myönnetty 40 231 000 euroa momentilla 29.80.52.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kertamenojen poisto	-380
Yhteensä	-380

2014 talousarvio	40 420 000
2013 talousarvio	40 800 000
2012 tilinpäätös	40 445 000

32. Valtionosuudet museoille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 431 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten museoiden valtionosuuksien maksamiseen.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on enintään 1 183.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioon liittyvän esityksen laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamisesta siten, että museoiden valtionosuusindeksi jätetään korottamatta vuonna 2014, ja että vuonna 2012 voimaan tulleella lailla (1511/2011) museoille kohdistetut säästöt muutetaan vuoden 2015 jälkeen pysyviksi.

Valtionosuuden perusteena käytettävä keskimääräinen arvonlisäveroton yksikköhinta on 69 616 euroa.

Lakisäätöisiin valtionosuuksiin on lisäksi myönnetty 19 380 000 euroa momentilla 29.80.52.

2014 talousarvio	17 431 000
2013 talousarvio	17 431 000
2012 tilinpäätös	17 683 000

33. Valtionavustukset kuntien ja alueiden kulttuuritoiminnan kehittämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 106 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 44 §:n mukaisten valtionavustusten maksamiseen sekä kuntien kulttuuritoiminnan palveluiden kehittämiseksi ja palveluiden tuottorakenteiden monipuolistamiseksi käynnistettävään kokeilutoimintaan ja sen valtakunnalliseen koordinaatioon sekä kuntien kulttuuritoiminnan tutkimus- ja selvitystoimintaan.

Selvitysosa: Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (728/1992) mukaisiin valtionosuuksiin myönnetään rahoitusta momentilta 28.90.30.

2014 talousarvio	106 000
2013 talousarvio	106 000
2012 tilinpäätös	106 000

34. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) nojalla myönnettyjen yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionosuuksien maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena. Määrärahaa maksetaan myös jälkirahoitteisina myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten vuosieriin lain mukaan lisättävät korot.

Valtuus

Vuonna 2014 saa myöntää valtionavustusta yleisten kirjastojen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 4 500 000 euroa. Valtionavustuksista enintään 1 000 000 euroa saa myöntää toteutusajaisena.

Selvitysosa: Myönnettävillä valtionavustuksilla arvioidaan voitavan uusia kuusi kirjastoautoa sekä rakentaa ja peruskorjata neljä kirjastoa (yhteensä 5 545 m²).

Myönnettyistä valtionosuuksista ja -avustuksista aiheutuvat menot (1 000 euroa)

	2014	2015	2016	2017—	Yhteensä vuodesta 2014 lähtien
Ennen vuotta 2014 tehtyjen rahoituspäätösten vuosierät	3 500	3 500	3 300	9 200	19 500
Vuosierien korko	200	300	400	700	1 600
Vuonna 2014 tehtävät rahoituspäätökset	800	300	500	2 900	4 500
Vuosierien korko	-	-	100	600	700
Yhteensä	4 500	4 100	4 300	13 400	26 300

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Vuosierien korko	-500
Yhteensä	-500
2014 talousarvio	4 500 000
2013 talousarvio	5 000 000
2012 tilinpäätös	5 300 000

40. Korvaus Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 252 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvauksen maksamiseen Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon.

Selvitysosa: Valtion ja Helsingin kaupungin kesken solmitun Suomenlinnan liikenteen hoitoa koskevan sopimuksen mukaisesti valtio ja kaupunki yhdessä vastaavat Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappiosta.

2014 talousarvio	252 000
2013 talousarvio	252 000
2012 tilinpäätös	240 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 160 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten myöntämiseen:

- 1) kulttuuri-instituuttien tukemiseen
- 2) rauhantyön edistämiseen
- 3) Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry:n menoihin
- 4) eräiden kansalaisjärjestöjen toimintaan.

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Lontoon instituutin tilakustannuksiin	326 000
Rauhantyön edistämiseen	560 000
Eräiden kansalaisjärjestöjen toimintaan	121 000
Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry	53 000
Ihmisoikeusliiton toiminnan tukeminen	100 000
Yhteensä	1 160 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Lontoon instituutin tilakustannukset (siirto momentilta 29.80.53)	326
Siirto momentilta 29.01.21 (kertaluonteinen)	64
Tasomuutos	-7 800
Yhteensä	-7 410

2014 talousarvio	1 160 000
2013 I lisätalousarvio	3 500 000
2013 talousarvio	8 570 000
2012 tilinpäätös	9 308 000

51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 246 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969, muut. 1135/2010) 3 §:n mukaisten 545 apurahavuotta vastaavien taiteilija-apurahojen sekä 3 §:n 2 momentin mukaisten erittäin ansioituneille taiteenharjoittajille myönnettävien valtion taiteilija-apurahojen maksamiseen
- 2) eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/1983) mukaisiin apurahoihin ja avustuksiin.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

*Selvitysosa:***Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)**

Valtion taiteilija-apurahat (545 kpl)	10 790 000
Kirjailijoiden ja kääntäjien apurahat ja avustukset	3 100 000
Taiteilijaprofessoriapurahat (18 kpl)	356 000
Yhteensä	14 246 000

Taiteilija-apurahan suuruus on 1 649,77 euroa/kk. Taiteilija-apurahoja tarkistetaan valtion virkamiesten palkkatarkistuksia vastaavasti Taiteen edistämiskeskuksen päätöksellä. Kirjailijoiden ja kääntäjien apurahojen kokonaismäärä on 10 % edellisenä kalenterivuonna kuntien ylläpitämiin yleisiin kirjastoihin hankittuun kirjallisuuden käytetystä rahamäärästä.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Palkkausten tarkistukset	155
Yhteensä	155

2014 talousarvio	14 246 000
2013 talousarvio	14 091 000
2012 tilinpäätös	13 573 982

52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain taiteen edistämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 237 069 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) taiteen ja kulttuurin edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden ja tapahtumien rahoittamiseen, taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus-, selvitys- ja tiedotustoiminnan palkkaus- ja muiden menojen maksamiseen sekä valtion laitosten kulttuuria koskeviin kokeilu- ja tutkimushankkeisiin

2) taideteosten hankkimiseen valtion ja yliopistojen kiinteistöihin sekä niiden käytössä oleviin rakennuksiin

3) vähälevikkisen laatukirjallisuuden hankkimiseen yleisiin kirjastoihin

4) Taiteen edistämiskeskukselta annetun lain mukaisesti Taiteen edistämiskeskuksen, taideneuvoston ja taide-toimikuntien myöntämiin apurahiin ja avustuksiin sekä enintään 960 000 euroa eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisesti apurahiin

5) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten

maksamiseen museoille sekä muuhun museo- ja kulttuuriperintöalan tukemiseen

6) enintään 4 887 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionavustusten maksamiseen kirjastoille ja muuhun kirjastoalan tukemiseen, yleisten kirjastojen valtion aluehallinnolle kirjasto-toimen alueelliseen ja muuhun kehittämiseen, yleisten kirjastojen kansallisiin kehittämishankkeisiin ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä yleisten kirjastojen osaamis-pohjan vahvistamiseen

7) rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) nojalla suojeltujen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten entistämiseen ja parantamiseen sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämiseen ja korjaamiseen

8) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen teattereille ja orkestereille sekä enintään 3 858 000 euroa teatteri- ja orkesterilain (730/1992) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen

9) EU:n kulttuuriohjelmien hankkeiden kansalliseen tukemiseen ja ohjelmien yhteyspisteiden toimintamenoihin, sekä valtionhallinnon kulttuurialan kansainvälisen yhteistyön menoihin

10) maailmanperintösopimuksen ja Haagin vuoden 1954 yleissopimuksen mukaiseen suojelu-, tutkimus- ja valistustoimintaan sekä Unescon aineettoman kulttuuriperinnön suojelua koskevan sopimuksen kansalliseen toimeenpanoon

11) enintään 37 877 000 euron valtionavustuksen maksamiseen Suomen Kansallisoopperan säätiölle ja enintään 11 391 000 euron valtionavustuksen maksamiseen Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiön käyttökustannuksiin, enintään 11 500 000 euroa Kansallisgallerian säätiölle sekä yhteensä enintään 1 160 000 euroa avustusten maksamiseen Cultura-säätiölle sekä Espoon kaupungille kirjaston erityistehtävän hoitamiseen

12) kulttuuri-instituuttien ja ystävyysseurojen tukemiseen sekä saamenkielisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan

13) tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:ssä säädetyn tekijänoikeusneuvoston toimintamenoihin sekä tekijänoikeusasioiden neuvottelukunnan ja tekijänoikeusselvitysten kuluihin

14) enintään 49 henkilön palkkaamiseen Taiteen edistämiskeskuksen määräaikaisiin taiteen edistämisen tehtäviin.

Kohdan 2 määräraha sekä kohdasta 4 myönnettävät apurahat budjetoidaan maksuperusteisina.

Kohdassa 14 tarkoitettujen henkilöiden osalta työnantajalle maksetut sairausvakuutuksen mukaiset etuudet otetaan nettobudjetoitaessa tuloina huomioon.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioon liittyvän esityksen laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) muuttamisesta siten, että teattereiden ja orkestereiden sekä museoiden valtionosuusindeksiin korottaminen jätetään tekemättä vuonna 2014, ja että vuonna 2012 voimaan tulleella lailla (1511/2011) teattereille ja orkestereille sekä museoille kohdistetut säästöt muutetaan vuoden 2015 jälkeen pysyviksi.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Elokuvan tuotantoon, jakeluun ja esitystekniikan kehittämiseen	22 915 000
Elokuvakulttuurin edistämiseen	2 262 000
Lasten ja nuorten elokuvakulttuurin kehittämiseen	1 354 000
Kirjallisuuden edistämiseen	2 577 000
Kuvataiteen edistämiseen	2 116 000
Näyttämötaiteen edistämiseen	3 880 000
Rakennustaiteen edistämiseen	404 000
Säveltaiteen edistämiseen	4 532 000
Muotoilun edistämiseen	875 000
Tanssitaiteen edistämiseen	1 440 000
Valokuvataiteen edistämiseen	759 000
Sirkustaiteen edistämiseen	558 000
Mediataiteen edistämiseen	209 000
Sarjakuvataiteen edistämiseen	194 000
Valtion julkisten rakennusten taidehankintoihin ja valtion taidekokoelmien hoitoon	1 044 000
Muu taiteenalojen edistäminen	2 140 000
Apurahat ja palkinnot	1 528 000
Kansallislagerialle	11 500 000
Cultura-säätiölle ja kirjastotehtävän hoitamiseen	1 160 000
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiölle	11 391 000
Suomen Kansallisopperan Säätiölle	37 877 000
Suomen elokuvasäätiölle	2 007 000
Rahoituslain mukaisiin valtionosuuksiin ja -avustuksiin teattereille ja orkestereille	40 231 000
Kirjastotoimen valtionavustuksiin ja kehittämistoimiin	4 887 000
Rahoituslain mukaisiin valtionosuuksiin museoille	19 380 000
Museot ja kulttuuriperintö	9 086 000

Seurantalosten korjausavustuksiin ja valistustyöhön	1 789 000
Alueelliseen taiteen edistämiseen	15 092 000
Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustuksiin ja kehittämistoimiin	7 169 000
Saamelaisen taiteen ja kulttuurin edistämiseen	369 000
Kulttuuripolitiikan kehittämiseen	5 942 000
Kulttuurivientiin ja kansainväliseen yhteistyöhön	8 127 000
Kulttuuriin digitaalisessa ympäristössä	2 030 000
Kulttuurin kansainvälisiin suur tapahtumiin	1 000 000
Kulttuuri-instituuttien ja ystävyysseurojen valtionavustuksiin, eräiden kansainvälisten sopimusten toimeenpanoon sekä Jean Sibeliuksen koottujen teosten laatimiseen	6 959 000
Opetus- ja kulttuuriministeriön käytettäväksi	2 286 000
Yhteensä	237 069 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Hallintorakenteen muutoksen johdosta tehty lisätuloutus	10 000
Tuloutuksen kasvu 1 %	2 248
Yhteensä	12 248

2014 talousarvio	237 069 000
2013 talousarvio	224 821 000
2012 tilinpäätös	222 397 234

53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 30 156 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen eräiden taide- ja kulttuurilaitosten sekä -yhteisöjen tilakustannuksiin.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kansallislagerian Senaatti-kiinteistöille maksamat vuokrat	10 658
Lontoon instituutin tilakustannukset (siirto momentille 29.80.50)	-326
Yhteensä	10 332

2014 talousarvio	30 156 000
2013 talousarvio	19 824 000
2012 tilinpäätös	18 824 000

54. Valtionavustus taide- ja kulttuurilaitosten toimittainvestointeihin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 210 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen Suomen Kansallisteatterin ja Svenska Teaternin peruskorjauksista aiheutuneiden lainojen lyhennyksiin ja korkojen maksuun.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Kansallisteatterin lainanhoitokulujen korkotason muutos	-126
Yhteensä	-126

2014 talousarvio	7 210 000
2013 talousarvio	7 336 000
2012 tilinpäätös	7 401 941

55. Kulttuuriperinnön digitoinnin tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansallinen digitaalinen kirjasto -ohjelman ja toimintasuunnitelman toimeenpanosta aiheutuviin kustannuksiin

2) keskeisten, priorisoitujen museo- ja kulttuuriperintöaineistojen suunnitelmallisesta digitoinnista aiheutuviin kustannuksiin

3) museoiden sisältötuotannon tukemiseen

4) digitaalisessa muodossa olevien kulttuuriperintöaineistojen saatavuutta, käyttöä ja säilyttämistä parantavien järjestelmien ja palveluiden kehittämiseen sekä kirjastojen, arkistojen ja museoiden yhteisen hakupalvelun kehittämiseen ja liittämiseen osaksi Euroopan digitaalista kirjastoa

5) kulttuuri- ja kulttuuriperintöaineistojen digitointia, digitaalista saatavuutta ja pitkäaikaissäilytystä koskevan osaamisen kehittämisestä ja jakamisesta aiheutuviin kustannuksiin

6) valtion virastoille ja laitoksille kulttuuriperintöaineistojen digitoinnista ja digitaalisten kulttuuriperintöaineistojen säilyttämisestä aiheutuviin kustannuksiin

7) enintään kymmentä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	100
Yhteensä	100

2014 talousarvio	2 200 000
2013 talousarvio	2 100 000
2012 tilinpäätös	2 500 000

59. Eräät avustukset Kansallisgallerialle (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 670 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Kansallisgallerian maksuvalmiuden turvaamiseen
2) hallinnollisesta uudistuksesta aiheutuviin lisäeläkekuluihin

3) enintään 10 000 000 euroa Kansallisgallerian säätiön pääoman maksamiseen.

2014 talousarvio	12 670 000
------------------	------------

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) toiminta- ja näyttelyvarustuksen sekä niiden suunnittelumenojen maksamiseen

2) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin

Käyttösuunnitelmassa mainitut virastot voivat käyttää myös toimintamenojärähoja kalusto- ja laitehankintoihin.

Käyttösuunnitelma (euroa)

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti	250 000
Museovirasto	200 000
Näkövammaisten kirjasto	50 000
Yhteensä	500 000

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	-1 750
Yhteensä	-1 750

2014 talousarvio	500 000
2013 talousarvio	2 250 000
2012 tilinpäätös	2 825 000

72. Kansallisgallerian kokoelman kartuttaminen
(siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 739 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kansallisgallerian taidehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Museovirasto	1 000 000
2.	Suomenlinnan hoitokunta	2 800 000
Yhteensä		3 800 000

Määrärahaa saa käyttää käyttösuunnitelman kohdan 2. osalta enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Valtuus

1) Käyttösuunnitelman kohdan 1. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2014 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 300 000 euroa.

2) Käyttösuunnitelman kohdan 2. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2014 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 1 000 000 euroa.

*Selvitysosa:***Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)**

-7 htv ja määräaikaisen työvoiman kustannukset (siirto momentille 29.80.04)	-420
Siirto momentille 29.80.20	-680
Suomenlinnan kaukolämpötunneli	900
Yhteensä	-200

Selvitysosa: Momentin nimike on muutettu.

2014 talousarvio	739 000
2013 talousarvio	739 000
2012 tilinpäätös	739 000

75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kiinteistövarallisuuden perusparannuksista ja kunnossapidosta sekä pienehköistä uudisrakennushankkeista aiheutuvien investointimenojen maksamiseen ja museolaivojen korjaustöistä aiheutuviin kustannuksiin.

2014 talousarvio	3 800 000
2013 talousarvio	4 000 000
2012 tilinpäätös	5 040 000

95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 150 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/1963) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

2014 talousarvio	150 000
2013 talousarvio	150 000
2012 tilinpäätös	17 000